

Ryszard Mazurowski, Józef Marcinkiewicz

Puszczykowo, woj. poznańskie. Stanowisko 8

Informator Archeologiczny : badania 21, 102-103

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PLAWANICE, gm. Kamień
woj. chełmskie
Stanowisko 11

Muzeum Okręgowe
w Chełmie

Badania prowadził mgr Wojciech Mazurek. Finansowało Muzeum w Chełmie. Pierwszy sezon badań. Osadnictwo kultury pomorskiej i zarubinieckiej, z okresu lateńskiego.

Stanowisko zostało odkryte przez znanego chełmskiego miłośnika starożytności - S. Chołasta.

Leży ono na terenie obniżenia Dubienki, ok. 15 km na pld.-wach. od Chełma. Zlokalizowane jest ono na garbie terenowym, zamykającym od południa rozległą, zabagnioną równinę. Południowy stok tego garbu opada ku bezdopływowemu zagłębieniu, obecnie zmeliorowanemu.

Założono sondażowy wykop o wymiarach 11 x 1 m. Odkryto jeden obiekt długości 190 cm. Nieliczne fragmenty naczyń można przypisać kulturze zarubinieckiej i pomorskiej.

Stanowisko powinno być badane.

PODLÓDÓW, gm. Łaszczów
woj. zamojskie
Stanowisko 59

patrz
epoka brązu

PODRZECZE
woj. łeszczyńskie
Stanowisko 3

patrz
epoka brązu

POGANICE, gm. Potęgowa
woj. szlubińskie
Stanowisko 4

patrz
neolit

POMIĘLIN, gm. Zalewo
woj. olsztyńskie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich

PUSZCZYKOWO
woj. poznańskie
Stanowisko 8

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczna
Oddział w Poznaniu

Badania prowadzili dr Ryszard Mazurowski i mgr Józef Marcinkiewicz /autor sprawozdania/, Finansowało Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Obozowisko kultury pucharów lejkowatych /?/, cmentarzysko kultury grobów kloszowych, osada przeworska z młodszego okresu przedrzymskiego, osada wczesnośrednio-wieczna /II poł. XIII w./

Stanowisko położone 250 m na południe od drogi Mosina - Rogalińnek, bezpośrednio przed mostem rogalińskim, na krawędzi drugiej terasy zalewowej uformowanej w kształcie cypla morenowego między Wartą od wschodu a jej starorzeczem od południa i częściowo od zachodu, znane jest z przedwojennych sondaży prof. J. Kostrzewskiego, a zweryfikowane zostało w czasie badań powierzchniowych wiosną 1986 r. przez PA PP PKZ O/Poznań.

Na terenie przeznaczonym pod oczyszczalnię ścieków wykonano szerokopłaszczyznowe badania wykopaliskowe. Sprzętem mechanicznym ściągnięto humus z obszaru ok. 60 arów, poddając eksploracji 45,5 ara, gdzie zanotowano 383 obiekty.

1. Ślad osadniczy /obozowiska?/ kultury pucharów lejkowatych występuje w postaci pojedynczych fragmentów ceramiki i narzędzi krzemianych nie związanych jasno z żadnym obiektem.
2. Cmentarzysko kultury grobów klozowych obejmuje obszar 1 ara w południowozachodniej części stanowiska. 12 odkrytych tu grobów posiada jednolite cechy konstrukcyjne i rytualne. Są to groby jamowe ze stosem, o podobnym kształcie i rozmiarach. Obowiązuje w wyposażeniu /fragmenty naczyń/. 3 groby zawierały pojedyncze naczynia w tym jedno było obrócone do góry dnem.
3. Osada kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego, rozmieszczona centralnie wobec formy terenowej, stanowi zwarty układ obiektów mieszkalnych i produkcyjnych oraz jam różnego przeznaczenia. Na południowym jej skraju odkryto ziemiankę o regularnych kształtach prostokąta z konstrukcją słupową, paleniskiem i podłogą wyłożoną łuszną. W materiale ruchomym duża ilość ułamków naczyń, przędzlik gliniany, narzędzia krzemienne i kości zwierzęce, 15 m od niej na zachód zlokalizowano okrągłą budowlę szkieletową z dookólną plecionką /średnica 3,5 m głębokość ok. 1 m/. Wystąpiły tu liczne fragmenty naczyń, fragmenty nieokreślonych przedmiotów żelaznych, narzędzia krzemienne. W pasie kilku - kilkunastometrowej szerokości w ciągu długości ok. 50 m odkryto 8-10 struktur przestrzennych, charakteryzujących się 10-20 cm grubości warstwą kulturową, nasyconą dużą ilością ułamków naczyń i zabytkami krzemieniami oraz bardzo dużą ilością dołków postępowych, nie dających możliwości w sposób jednoznaczny rozstrzygnąć o geometrii przestrzennej niewątpliwych budowli naziemnych, niejednokrotnie przylegających do siebie; tym samym stwarzając trudność podziału na konkretne domostwa. Tworzą one prawdopodobne centrum mieszkalne. Na południowym skraju strefy mieszkalnej odkryto piec wapieniczny. Obiekt kopułowy z rusztem o kamiennej konstrukcji kolebki paleniska zawierał ładunek wapieni i margli oraz dwa ułamki naczyń. Bardziej centralnie umieszczony był piec dwukomorowy o nieokreślonej funkcji /wymary 2,5 x 1,20 m/ zbudowany z polepy i wzmocniony drewnianymi słupami. Ślady dołków postępowych w regularnym prostokącie w niewielkim oddaleniu od pieca sugerują budowlę zadaszającą obiekt. Duża liczba występującej tu ceramiki może być związana bezpośrednio z funkcją pieca do wypału naczyń. Na wschodnim obrzeżu osady wystąpił trzeci obiekt produkcyjny. Był nim mały piec gospodarczy wolnostojący z rusztem wspartym na kamieniach i zawaloną kopułą. Warstwa węgla drzewnych, fragmenty garnków i kości zwierzęce wkażywałyby na jego przydomowy użytek. Obrazu osady dopełnia kilkadziesiąt odkrytych jam o różnej wielkości z fragmentami naczyń i resztkami organicznymi. Funkcja ich najczęściej jest niemożliwa do określenia.
4. Osada wczesnośredniowieczna (2-ga poł. XIII w.) sądząc wg rozpoznanego zasięgu zajmowała wachodnie obrzeże stanowiska oraz jego część centralną. Zbadano 3 ziemianki bardzo dużych rozmiarów /od 4,5 x 6 m do 7 x 8 m, gł. ok. 1,0 - 1,5 m/ z charakterystycznymi wejściami rampowymi uformowanymi w przedślonkę. Przynajmniej w dwóch wypadkach największych ziemianek, gdzie wystąpiło niewiele ceramiki, kości zwierzęcych, niepewna wydaje się ich funkcja mieszkalna. Domy rozmieszczone w jednej linii w jednakowych odstępach 15 - 18 m sugerują zabudowę ulicową wzdłuż traktu /historycznego/, prowadzącego do istniejącej tu przprawy przez Wartę. Dwie odkryte ziemianki produkcyjne - budowle słupowe z piecami wewnątrz są jakby oddalone na zachód od zabudowań. Pierwsza z nich posiada dwupaleniskowy piec gospodarczy /chlebowy i kuchenny, duża liczba ceramiki i kości zwierzęcych/, natomiast druga - dwukomorowy piec kopułowy najprawdopodobniej do wytopu żelaza /sugerują to duże ilości żużla znalezione w ziemiance/, oprócz ceramiki i kości zwierzęcych oraz czaszki jeleniowatych [?].

To, że pod n. n. znajdowała się spora ilość ułamków glinianych naczyń może przywodzić na myśl jego gospodarczą funkcję. Oprócz tychże obiektów na osadzie wystąpiły 3 wolnostojące paleniska z kamieni z ceramiką wczesnośredniowieczną oraz kilkanaście jam nieokreślonej funkcji. Wielka liczba dołków postępowych dopełnia obraz obu osad.

Materiały znajdują się w Pracowni Archeologicznej PP PKZ w Poznaniu.

Badania zakończono.